

LUMORA FOUNDATION

Hindistan ve Avrupa Arasında Toplumsal İş Birliğinin Güçlendirilmesi

Eğitim kültür ve toplum sağlığında sivil toplumun rolü

Lumora Policy Paper Series

Sayı 02

Fatma İnce

Founder & President

Tallinn Estonya

5 Ekim 2026

Arşiv kodu LUM-PUB-PPS-2026-002

Türkçe sürüm

Bağımsız politika analizi

Yönetici özeti

Hindistan ile Avrupa arasındaki stratejik ortaklığın kalıcılığı, hükümetler arası anlaşmaların ve ekonomik ilişkilerin toplum düzeyinde karşılık bulmasına bağlıdır. Üniversiteler, kültür kuruluşları, sağlık alanındaki uzman kurumlar ve sivil toplum örgütleri bu ortaklığın uygulama kapasitesini genişletebilir. Ancak bunun için uluslararası temasların düzenli iş birliğine dönüşmesini sağlayan, erişilebilir ve hesap verebilir mekanizmalar gerekir.

27 Ocak 2026 tarihli AB–Hindistan ortak açıklaması, eğitim ve halklar arası ilişkileri stratejik ortaklığın önemli unsurları olarak tanımlamış; eğitim ve beceriler alanında bir diyalog başlatılması yönünde mutabakat ortaya koymuştur. Bu çerçeve, toplumsal iş birliğinin ikili ilişkilerde daha güçlü biçimde ele alınması için bir politika zemini sunmaktadır. [1]

Lumora Foundation’ın iBRICS 2026 katılımından elde ettiği sınırlı saha gözlemleri, üst düzey uluslararası ağlara erişimin tek başına uygulanabilir sosyal ortaklıklar üretmediğine işaret etmektedir. Eğitim, kültür ve sağlık alanlarındaki potansiyelin değerlendirilmesi; uygun kurumların eşleştirilmesini, ortak ihtiyaçların belirlenmesini ve proje hazırlığına kaynak ayrılmasını gerektirir.

Bu raporun temel önerisi, mevcut Hindistan–Avrupa ilişkilerini tamamlayan bir toplumsal iş birliği yaklaşımının geliştirilmesidir. Yaklaşım; sektörel diyalog, küçük ölçekli ortak pilotlar ve sonuçların bağımsız değerlendirilmesi üzerine kurulmalıdır. Yeni ve büyük bir bürokratik yapı oluşturmak yerine mevcut kurumların birlikte çalışma kapasitesi güçlendirilmelidir.

1 Politika sorunu

Stratejik ortaklıkların toplumlara ulaşması kendiliğinden gerçekleşmez. Siyasi irade ve ekonomik fırsatlar, bir üniversitenin ortak eğitim programı geliştirmesi, bir kültür kuruluşunun karşılıklı üretim yapması veya bir toplum sağlığı örgütünün güvenilir bilgiye erişmesi için yeterli olmayabilir.

Bu rapor açısından temel politika sorunu, uluslararası ilişki kurma ile ortak uygulama geliştirme arasındaki geçişin nasıl destekleneceğidir.

Lumora’nın saha gözlemleri bu geçişin önemini göstermektedir. Ashish Kumar K. Joshi’nin değerlendirmeleri eğitim, sağlık, araştırma ve teknoloji alanlarında iş birliği potansiyeline odaklanırken, Ruchi Balooni kültür ve sahne sanatlarının toplumlar arasında ilişki kurma kapasitesini öne çıkarmıştır. Bu gözlemler tüm Hindistan–Avrupa ilişkilerini temsil eden bir araştırma değildir; ancak politika tasarımı için incelenmesi gereken bir soruya işaret etmektedir: farklı sektörlerdeki ilgi, hangi koşullarda sürdürülebilir ortak programa dönüşebilir?

Bu soruya yanıt vermek için üç uygulama engeli dikkate alınmalıdır.

Kurumsal eşleşme

Bir kuruluşun uluslararası görünürlüğü, belirli bir projeyi uygulama kapasitesini göstermeyebilir. Ortakların uzmanlıkları, hedef kitleleri ve sorumlulukları arasında uyum kurulmalıdır.

Proje hazırlığı

İhtiyaç analizi, ortak çalışma planı ve bütçe hazırlığı zaman gerektirir. Bu aşamanın desteklenmemesi, uygulanabilir fikirlerin başvuru veya uygulama aşamasına ulaşmasını zorlaştırabilir.

Erişim ve süreklilik

Dil, seyahat maliyetleri, dijital erişim ve idari kapasite farklılıkları katılımı etkileyebilir. İş birliğinin yalnızca uluslararası bağlantıları güçlü kurumlarla sınırlı kalmaması için bu koşullar tasarım aşamasında ele alınmalıdır.

Bunlar, bu raporun politika değerlendirmesidir. Yaygınlıkları ve sektörlerle göre ağırlıkları, önerilen pilotlar öncesinde yapılacak ihtiyaç analizleriyle sınanmalıdır.

2 Avrupa perspektifi ve iş birliğinin ilkeleri

Estonya merkezli bir sivil toplum kuruluşu açısından Hindistan ile iş birliği; insan hakları, demokratik katılım, şeffaflık ve kurallara dayalı uluslararası ilişkilerle tutarlı biçimde geliştirilmelidir. Diyalog ve toplumsal ortaklık, bu ilkelerin uygulamada nasıl korunacağını açıkça göstermelidir.

AB–Hindistan ortak açıklaması da demokrasi, insan hakları, çoğulculuk ve hukukun üstünlüğünü ortaklığın dayandığı ilkeler arasında saymaktadır. Bu rapor, önerdiği toplumsal iş birliği modelini bu çerçevede içinde konumlandırmaktadır. [1]

iBRICS gibi farklı uluslararası platformlardan elde edilen gözlemler, muhatapları ve iş birliği alanlarını anlamaya katkı sağlayabilir. Bununla birlikte Lumora'nın politika önerilerinin yönünü belirleyen unsur, etkinliğin jeopolitik kimliği değil, önerilen faaliyetlerin kamu yararı ve Avrupa kurumsal perspektifiyle uyumudur.

Ortak programlarda karşılıklılık da esas alınmalıdır. Avrupalı ve Hint ortaklar ihtiyaçların belirlenmesine, içerik üretimine ve değerlendirmeye birlikte katılmalıdır. Tek taraflı bilgi aktarımı yerine iki tarafın uzmanlığından yararlanan bir çalışma düzeni kurulmalıdır.

3 Öncelikli iş birliği alanları

Eğitim ve gençlik

Eğitim iş birliği, hareketlilik fırsatlarıyla birlikte bu fırsatlardan yararlanmayı mümkün kılan hazırlık ve destek hizmetlerini kapsamalıdır. Ortak beceri programları, öğretici değişimleri ve gençlik projeleri; dil hazırlığı, kültürler arası öğrenme, katılımcı desteği ve erişilebilirlik önlemleriyle birlikte tasarlanmalıdır.

Lumora'nın önerisi, üniversiteler ile sivil toplum kuruluşlarının tamamlayıcı roller üstlenmesidir. Üniversiteler akademik içerik ve kaliteyi sağlarken, gençlik kuruluşları katılımcılara erişim, mentorluk ve toplumsal ihtiyaçların belirlenmesine katkıda bulunabilir.

Kültür ve yaratıcı iş birliği

Kültürel ilişkilerin değeri, karşılıklı tanıtımın ötesinde ortak üretim ve kalıcı mesleki ilişkiler geliştirmesidir. Sanatçıların, kültür çalışanlarının ve gençlerin birlikte içerik ürettiği programlar, tek seferlik etkinliklerden sonra da devam edebilecek ilişkiler oluşturabilir.

Avrupa Dış Eylem Servisi'nin yaklaşımı, uluslararası kültürel ilişkileri güven, ortak üretim ve sivil toplum katılımını destekleyen bir alan olarak ele almaktadır. [2]

Bu doğrultuda karşılıklı sanatçı programları, ortak atölyeler ve kültürel miras üzerine eğitim çalışmaları önceliklendirilebilir. Katılımcıların telif hakları, ücretlendirilmesi ve kültürel içeriğin sunumundaki söz hakkı programların ayrılmaz parçası olmalıdır.

Toplum sağlığı

Toplum sağlığında iş birliği; sağlık okuryazarlığı, koruyucu sağlık eğitimi ve güvenilir bilgiye erişim alanlarında geliştirilebilir. Başlangıç programları, belirli bir hedef grubun ihtiyacına odaklanmalı ve yetkin sağlık kurumlarıyla birlikte hazırlanmalıdır.

Sivil toplumun katkısı topluluklara erişim, anlaşılır içerik geliştirme ve katılımcı geri bildirimi toplama alanlarında olabilir. Klinik değerlendirme ve tıbbi hizmet sorumluluğu ise ilgili yetkin kurumlarda kalmalıdır. Programların başarısı, yalnızca ulaşılan kişi sayısı ile değil, bilgiye erişimde ve anlayışta sağlanan değişimle değerlendirilmelidir.

4 Politika seçenekleri

Seçenek	Sağlayabileceği katkı	Temel sınırlılık
Etkinlik ve ağ kurma odaklı yaklaşım	Muhataplara erişim ve gündem oluşturma	Temasların ortak uygulamaya dönüşmesini güvence altına almaz
Birbirinden bağımsız projeler	Belirli ihtiyaçlara hızlı yanıt	Öğrenme, süreklilik ve kurumlar arası bağlantı sınırlı kalabilir
Mevcut kurumlara dayalı koordinasyon ve pilotlar	Ortak seçimi, hazırlık ve değerlendirmeyi birleştirme	Açık görev dağılımı ve koordinasyon kaynağı gerektirir

Lumora üçüncü seçeneği önermektedir. Bu modelde sektörel görüşmeler belirli bir ihtiyacı tanımlar; uygun ortaklar küçük bir pilot geliştirir; sonuçlar değerlendirilerek devam veya genişleme kararı verilir. Her girişimin yeni bir platform ya da daimi sekreteryaya kurması gerekmez.

5 Somut politika önerileri

1 Mevcut diyaloglara uygulayıcı kurumların katkısı alınmalıdır

İlgili kamu kurumları ve diplomatik aktörler, eğitim, kültür ve toplum sağlığı başlıklarında üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının deneyimlerini düzenli istişarelerle toplamalıdır. Her görüşme tanımlı bir uygulama sorununa odaklanmalı; öneriler ve verilen yanıtlar izlenebilir biçimde kaydedilmelidir.

2 Proje hazırlığı için küçük ve erişilebilir destekler tasarlanmalıdır

Fon sağlayıcılar, uygun programlar içinde ortak ihtiyaç analizi ve pilot hazırlığına destek vermeyi değerlendirmelidir. Böylece kurumlar kapsamlı bir uygulama taahhüdünden önce birlikte çalışma kapasitelerini sınavabilir. Hazırlık desteğinin çıktısı, genel bir ortaklık beyanı yerine uygulanabilir çalışma planı olmalıdır.

3 İlk pilotlar sınırlı kapsamla başlatılmalıdır

Eğitimde ortak bir beceri modülü, kültürde karşılıklı üretim atölyesi veya toplum sağlığında belirli bir gruba yönelik sağlık okuryazarlığı çalışması gibi pilotlar geliştirilebilir. Her pilotun tek bir ana sorunu, açık hedef kitle ve ölçülebilir sonucu bulunmalıdır. Ölçek büyütme kararı pilotun değerlendirmesine dayanmalıdır.

4 Katılımın mali ve pratik koşulları bütçeye dâhil edilmelidir

Uygulayıcı kuruluşlar; dil desteği, erişilebilirlik, seyahat ve katılımcı desteğini faaliyetlerin yanında ek kalemler olarak görmemelidir. Bunlar, farklı koşullardaki kişilerin programa katılmasını sağlayan temel tasarım unsurlarıdır. Çevrim içi katılım kullanıldığında dijital erişim ihtiyacı ayrıca değerlendirilmelidir.

5 Ortaklıkların kalitesi görünürlüklerinden önce değerlendirilmelidir

Ortak seçiminde uzmanlık, uygulama kapasitesi, şeffaflık ve hedef kitleyle ilişki esas alınmalıdır. Görevler, karar süreçleri, kaynak kullanımı ve sonuçların sahipliği yazılı olarak belirlenmelidir. Kişisel bağlantılar iş birliğini başlatabilir; programın sürekliliği kurumlar arasında kurulmalıdır.

6 Başarı ölçümü toplumsal sonuçlara dayanmalıdır

Etkinlik, katılımcı ve imzalanan belge sayıları faaliyet düzeyini gösterir. Değerlendirme ayrıca katılımcıların kazandığı becerileri, ortak üretilen içeriğin kullanımını, bilgiye erişimdeki değişimi ve kurumların iş birliğini sürdürme kapasitesini incelemelidir. Olumlu sonuçlarla birlikte sınırlılıklar da yayımlanmalıdır.

6 Uygulama ve değerlendirme

Önerilen yaklaşım, ilk aşamada sınırlı sayıda ortakla ve bir yıllık değerlendirme dönemiyle sınanabilir.

İlk üç ayda ortak ihtiyaçlar ve kurumların kapasiteleri belirlenmeli; sonraki dönemde pilotlar uygulanmalı; yıl sonunda sonuçlar ve maliyetler birlikte değerlendirilmelidir. Katılımcıların görüşleri başlangıçta ve uygulama sonunda alınarak faaliyetlerin hedeflenen ihtiyaca yanıt verip vermediği incelenmelidir.

Devam kararı için üç soru belirleyici olmalıdır: Pilot hedeflenen değişimi sağladı mı? Ortaklar birlikte çalışma kapasitesi geliştirdi mi? Elde edilen sonuç, kullanılan kaynak ve katılımcı yükü açısından makul mü?

Bu sorulara yanıt veremeyen bir faaliyetin yalnızca görünürlük sağladığı için tekrarlanması önerilmemektedir.

7 Sonuç

Hindistan–Avrupa ortaklığının toplumsal boyutunu güçlendirmek, eğitim, kültür ve sağlık alanındaki kurumların birlikte çalışabilmesini gerektirir. Uluslararası temaslar bu süreci başlatabilir; kalıcı sonuçlar ise ortak ihtiyaçların tanımlanması, proje hazırlığının desteklenmesi ve uygulamanın değerlendirilmesiyle ortaya çıkar.

Lumora Foundation, mevcut kurumsal ilişkileri tamamlayan, küçük pilotlarla sınanan ve kamu yararıyla değerlendirilen bir yaklaşım önermektedir. Bu yaklaşım, Avrupa ilkeleriyle tutarlı iş birliğini desteklerken Hint ve Avrupalı ortakların bilgi, deneyim ve karar süreçlerine karşılıklı katkısını esas alır.

Teşekkür

Lumora Foundation, iBRICS 2026 katılımları kapsamında paylaştıkları saha gözlemleri ve değerlendirmeleri için Ashish Kumar K. Joshi ve Ruchi Balooni'ye teşekkür eder. Katkıları, bu raporda ele alınan kurumsal ve kültürel iş birliği sorularının geliştirilmesine yardımcı olmuştur. Politika analizi, yorumlar ve önerilerin sorumluluğu Lumora Foundation'a aittir.

Yöntem ve yayın notu

Bu rapor, AB–Hindistan ortak açıklaması ve Avrupa Dış Eylem Servisi'nin kültürel ilişkiler yaklaşımının nitel değerlendirmesini, Ashish Kumar K. Joshi ve Ruchi Balooni'nin iBRICS 2026 saha gözlemleriyle birlikte ele alır. Saha girdileri iki temsilcinin tek bir etkinlikteki gözlemleridir; genellenebilir araştırma bulguları olarak sunulmamaktadır. Öneriler Lumora Foundation'ın bağımsız politika değerlendirmesidir.

Bu yayın herhangi bir kamu kurumu, AB, NATO, BRICS veya etkinlik organizatörü adına sunulmamaktadır. Bir uluslararası etkinliğe katılım, jeopolitik aidiyet veya resmî temsil yetkisi anlamına gelmez.

Bu çalışma Lumora Policy Paper Series'in 02 numaralı yayınıdır. Temmuz 2026 tarihli 01 numaralı NATO politika yayınının ardından serinin devamı olarak hazırlanmıştır. İngilizce ve Türkçe sürümler aynı politika içeriğini sunmaktadır.

Kaynaklar

[1] Avrupa Birliği Zirvesi (European Council). India–EU Joint Statement ve Towards 2030 Joint Comprehensive Strategic Agenda. 27 Ocak 2026. Özellikle ortak açıklamanın 4, 25 ve 26 numaralı paragrafları. Erişim: 5 Ekim 2026.

AB–Hindistan ortak açıklaması

[2] Avrupa Dış Eylem Servisi. Our approach to public diplomacy and international cultural relations. 2 Aralık 2025. Erişim: 5 Ekim 2026.

EEAS kültürel ilişkiler yaklaşımı

[3] Lumora Foundation. Ashish Kumar K. Joshi ve Ruchi Balooni tarafından sunulan iBRICS 2026 görev sonrası saha girdileri. Kamuya açık olmayan kurumsal kaynak; doğrudan alıntılanmamıştır.